

[Harald Nielsen.]

Det vil nok ikke være nødvendigt i alle tilfælde. Man vil vel nok i adskillige tilfælde kunne nøjes med en tilplantning lignende den, der findes andre steder, eller i hvert fald en delvis jævning, således at man, hvis man planter træer dér, kan få dem ført derfra, når de bliver store. Jeg ved ikke, i hvilket omfang denne udjævning skal ske, men der er nok visse tilfælde, hvor det bliver nødvendigt at kræve en fuldstændig udjævning af lejerne.

Jeg er for ganske nylig blevet gjort opmærksom på, at der i Rind sogn ved Kølkær åbnes et stort brunkulleje lige ved siden af en kommuneskole. Der ligger kun en vej imellem kommuneskolen og lejet, hvor der skal brydes brunkul. Det kan i og for sig være meget generende under selve brydningen; man må vel foretage en afskærmning eller på anden måde drage omsorg for, at brydningen kan foregå, uden at det volder skolen alt for store gener. Det er imidlertid klart, at når dette leje engang er udtømt og forlades, kan man ikke dér nøjes med en tilplantning i striber, som det blev nævnt før; her mener jeg der må en fuldstændig jævning til. Man kan ikke tæt op til en stor skole, hvor mange børn færdes, have et leje liggende med dybe og vandfyldte grave.

Jeg vil altså gerne spørge landbrugsministeren, i hvilket omfang man vil pålægge brunkulproducenterne at jævne lejerne. Jeg har den indstilling, at vi her gerne skulle have en effektiv ordning, der opfylder de formål, vi mener skal opfyldes, men at omkostningerne derved skal være de mindst mulige.

Jeg ser altså gerne, at vi kunne få lovforslaget i udvalg for at drøfte de omtalte enkeltheder, men kan i øvrigt tilsige velvillig behandling fra venstres side.

Fanger: Med udgangen af marts 1954 udløb den under den anden verdenskrig gennemførte lovgivning vedrørende tilsyn og kontrol med brunkulbrydning, og den daværende landbrugsminister fremsatte lovforslag om, at staten fortsat skulle have kontrol med brydning af brunkul, med den motivering, at brydningen burde begrænses, og han udtalte ønske om, at brændsels-situationen fortsat måtte være sådan, at

de indenlandske brændselsreserver kun i ringe omfang ville blive udnyttet.

Ved første behandling dengang fik lovforslaget formelt tilslutning af det ærede medlem hr. M. Larsen (Kolding), men reelt gav han ved omtale af, at Skærbækværket i stort omfang var gået over til at anvende brunkul og derved havde forbedret økonomien, det bedste bevis for, at man ikke burde lægge denne produktion hindringer i vejen. De øvrige ordførere gik imod lovforslaget. Der blev en kort udvalgsbehandling, hvorunder vi fra konservativ side pegede på, at det eneste problem, vi kunne se, var, at brunkulareaalerne ikke burde efterlades som et rent Sahara, men have en passende tilplantning, dels for at hindre sandflugt, dels for at skabe et smukt landskab og endelig for at skabe et tilholdssted for vildtet.

Den gamle lov udløb som sagt den 31. marts 1954, og produktionen af brunkul var dermed givet helt fri. Det gik helt anderledes, end den daværende landbrugsminister havde ønsket. Brunkulproduktionen har taget et stort opsving på privatøkonomisk basis, og det har sparet landet for en årlig import af kul på ca. 100 mill. kr. Skærbækværket f. eks. kører nu med 95 pct. brunkul og 5 pct. olie. Jeg tror, at alle her i salen må prise sig lykkelige over, at vi i 1954 blev af med restriktionerne på dette område, og tænke på, at hvis det dengang fremsatte lovforslag var blevet gennemført, havde der i de siden da forløbne 4 år siddet en embedsmand, som havde haft til opgave at hindre en rentabel produktion, og med loven i hånden var det sikkert lykkedes for ham.

Nu har den højtærede landbrugsminister fremsat det foreliggende lovforslag om tilplantning af de afgravede brunkulareaaler. Fra konservativ side erkender vi, at problemet fortsat foreligger, og vi kan helt tiltræde den del af lovforslaget, der handler om delvis tilplantning af de brunkullejer, i hvilke brunkulbrydning er endeligt ophørt, og hvor tilplantningen kan udføres med et statstilskud på 100-150 kr. pr. ha. Derimod mener vi ikke, at det er økonomisk forsvarligt at pålægge den fremtidige brydning en udgift på ca. 2 000 kr. pr. ha til planering og tilplantning. Jeg tror, at den højtærede landbrugsminister er så